

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Artur Soboń, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Paweł Selera Dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług Ministerstwo Finansów tel.: (022) 694-36-19 e-mail: Sekretariat.PT@mf.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 30.11.2022</p> <p>Źródło: inne</p> <p>Nr UD468 w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów</p>
--	--

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W realiach dzisiejszej gospodarki szybkość dostępu do informacji jest jednym z kluczowych czynników. Systemy podatkowe oparte na cyklicznym (np. kwartalnym lub rzadszym) raportowaniu często nie przystają do wyzwań współczesnego świata i standardów społeczeństw informacyjnych. Dlatego niezwykle istotne jest ciągłe doskonalenie narzędzi i technik służących analizie danych przez administrację skarbową.

Ustawa z dnia 29 października 2021r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2076) wprowadziła możliwość wystawiania faktur ustrukturyzowanych. Faktury ustrukturyzowane mogą być wystawiane i otrzymywane za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, tj. Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF). Rozwiązanie to ma charakter fakultatywny. Etap fakultatywny miał przyczynić się do nabrania doświadczenia przez podatników i administrację podatkową, a także przygotować ich do wprowadzenia powszechnego systemu e-faktur.

Przy wprowadzaniu fakultatywnego KSeF szacowano, że w ciągu roku zainteresowanie KSeF może wyrazić około 10 proc. podmiotów. Po wdrożeniu tego rozwiązania zauważono jednak, że przedsiębiorcy mają własny harmonogram wdrażania KSeF i w dużej mierze może to nastąpić pod koniec 2022 roku lub z początkiem 2023 roku. Obecnie cyklicznie z KSeF korzysta ok. 90 podmiotów. W środowisku produkcyjnym odnotowano ok. 10,5 tys. uwierzytelnień przedsiębiorców, którzy wystawili ponad 5,5 tys. faktur. Jednak w środowisku testowym korzysta z tego systemu o wiele więcej podmiotów. Część firm sprawdza nie tylko środowisko testowe, ale i produkcyjne, w związku z tym nie zamyka w nim całej sesji i nie wystawia faktury ustrukturyzowanej. W związku z tym, w środowiskach testowych, które cieszą się największym zainteresowaniem przedsiębiorców, odnotowano powyżej 1,7 mln uwierzytelnień w systemie i wystawiono ponad 25,1 mln faktur testowych. Wdrożenie fakultatywnego KSeF pozwoliło na skrócenie czasu dostępu do danych analitycznych jeszcze przed terminem wskazanym dla składania deklaracji podatkowych. Na podstawie już przesłanych faktur administracja stale udoskonala wprowadzone rozwiązania analityczne, aby były one jak najbardziej efektywne dla wersji obligatoryjnej KSeF i dostosowane do zgłaszanych przez dotychczasowych użytkowników potrzeb. Okres fakultatywnego KSeF pozwolił również na przetestowanie w praktyce struktury logicznej e-Faktury. Doświadczenia oraz zgłoszone uwagi pozwoliły na odpowiednie dostosowanie struktury e-Faktury do oczekiwań przedsiębiorców oraz specyfiki poszczególnych sektorów gospodarki – dla modelu obligatoryjnego (przykładowo czytelniejszy dla przedsiębiorcy sposób prezentowania danych w strukturze).

Uznano, że dwuletni okres fakultatywnego e-fakturowania jest wystarczający do wprowadzenia obligatoryjnego rozwiązania. Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie obligatoryjnego KSeF. Wprowadzenie obligatoryjnego e-fakturowania jest możliwe na podstawie decyzji wykonawczej Rady (UE) 2022/1003 z dnia 17 czerwca 2022 r. upoważniającej Rzeczpospolitą Polskę do stosowania szczególnego środka stanowiącego odstępstwo od art. 218 i 232 dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 168/81).

Projekt został uwzględniony w Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)

Nowelizacja przepisów ustawy realizuje część reformy: C2.1. Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie, zapisanej w Krajowym Planie Odbudowy i Wzmacniania Odporności (KPO). Wprowadza zmianę legislacyjną dotyczącą zmiany ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług w zakresie

dotyczącym stosowania ustrukturyzowanych faktur oraz nałożenia obowiązku wystawiania i otrzymywania faktur ustrukturyzowanych za pośrednictwem Krajowego Systemu e-Faktur. Rozwiązanie to wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt przewiduje zmiany ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 931, z późn. zm.) wprowadzające:

Obligatoryjne e-fakturowanie

Model obligatoryjny e-fakturowania obejmie zasadniczo czynności, które obecnie wymagają udokumentowania fakturą wystawioną zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (zwaną dalej: „ustawą o VAT”).

Wprowadzenie obligatoryjnego e-fakturowania jest możliwe na podstawie decyzji wykonawczej Rady (UE) 2022/1003 z dnia 17 czerwca 2022 r. upoważniającej Rzeczpospolitą Polską do stosowania szczególnego środka stanowiącego odstępstwo od art. 218 i 232 dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej. Odstępstwa od art. 218 dyrektywy 2006/112/WE dotyczy akceptowania przez Polskę wyłącznie tych faktur, które zostały wystawione w postaci dokumentów lub not w formie elektronicznej, natomiast odstępstwo od art. 232 dyrektywy 2006/112/WE, polega na tym, że faktury elektroniczne nie będą musiały być akceptowane przez odbiorców, tak jak miało to miejsce obecnie.

Obligatoryjne e-fakturowanie obejmie czynności podlegające VAT w Polsce, w tym krajowe dostawy towarów i świadczenie usług dokonywane pomiędzy przedsiębiorcami (B2B), na rzecz organów publicznych (B2G) lub konsumentów (B2C). Obowiązek wystawiania e-faktur przy użyciu KSeF będzie miał zastosowanie do podatników wykonujących czynności objęte wymogiem fakturowania według polskich regulacji VAT, którzy posiadają siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności w Polsce. Pozostali podatnicy zasadniczo będą mogli korzystać fakultatywnie z tego systemu. Ponadto w KSeF fakultatywnie będą mogły być wystawiane faktury VAT RR.

Zasady wystawiania faktur w Krajowym Systemie e-Faktur (zwany dalej: KSeF) będą również skierowane do podatników stosujących tzw. zwolnienie podmiotowe (drobni przedsiębiorcy). Dostawy towarów i świadczenie usług B2C, a także sprzedaż objęta zwolnieniem z VAT będą również dokumentowane fakturą ustrukturyzowaną. W tym przypadku pozostaje niezmienną zasada, że faktura wystawiana będzie na żądanie nabywcy/usługobiorcy zgłoszone w ciągu 3 miesięcy od końca miesiąca, w którym dana czynność została dokonana. Zatem wraz z wejściem w życie powszechnego e-fakturowania zmianie ulegnie jedynie sposób wykonywania istniejącego obowiązku dotyczącego fakturowania takich transakcji.

Wdrożenie KSeF wpłynie na dotychczasowy system obsługi fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych przy wykorzystaniu tzw.: Platformy Elektronicznego Fakturowania (PEF). Proponowane rozwiązania zapewnią współdziałanie tych dwóch systemów.

Realizując zasadę powszechności stosowania KSeF przewiduje się, że od 2025 roku, zostanie wycofana możliwość wystawiania faktur przy zastosowaniu kas rejestrujących. Nie będzie także uznawany za fakturę paragon z NIP do 450 zł. W miejsce tych regulacji zostanie wprowadzony system fakturowania w KSeF.

Wprowadzenie docelowego KSeF uprości w przyszłości rozliczenia między przedsiębiorcami, ułatwi dostęp do faktur i faktur korygujących poprzez łatwość wyszukania w systemie, bez zagrożenia że dokumenty te ulegną zniszczeniu lub zaginięciu. Objęcie obowiązkiem wystawiania przy zastosowaniu KSeF generalnie faktur wpłynie w dłuższej perspektywie na dalszą możliwość wprowadzania uproszczeń w rozliczaniu VAT przez przedsiębiorców.

Dzięki objęciu obowiązkowym fakturowaniem w KSeF generalnie faktur, istnieje możliwość usprawnienia i przyspieszenia weryfikacji zasadności zwrotów VAT w urzędach skarbowych. W związku z tym projekt zakłada generalne skrócenie podstawowego terminu zwrotu VAT o 1/3, z 60 do 40 dni.

Objęcie podmiotów zwolnionych z VAT obowiązkiem wystawiania faktur w KSeF przyczyni się do wyrównania warunków prowadzenia działalności przez te podmioty. Będzie istniała bowiem możliwość automatycznej weryfikacji faktur ustrukturyzowanych, które zostały wystawione w celu generowania kosztów w podatkach dochodowych u innego podmiotu, a które nigdy nie zostały ujęte w zeznaniach rocznych podmiotu wystawiającego takie faktury. Wyłączenie z KSeF podmiotów zwolnionych z VAT skutkowałoby brakiem możliwości automatyzacji procesów weryfikacyjnych oraz systemowej identyfikacji podmiotów generujących „fikcyjne” faktury na potrzeby podatków dochodowych. Powszechnie fakturowanie w KSeF w szczególności przez podmioty zwolnione z VAT przyczyni się do walki z nieprawidłowościami nie

tylko w podatku VAT ale w dużej mierze również w podatkach dochodowych.

Podatnicy objęci modelem obligatoryjnym, lub korzystający z KSeF fakultatywnie tj. podmioty zagraniczne (tj. nieposiadające siedziby w Polsce) lub nabywcy produktów od rolników ryczałtowych w celu wystawiania i procesowania faktur ustrukturyzowanych będą mogli korzystać z nieodpłatnych narzędzi oferowanych przez Ministerstwo Finansów.

Technologicznie projekt docelowego KSeF opiera się na rozwiązaniach wypracowanych dla opcjonalnego KSeF. Mając to na uwadze należy wskazać, że przejście z faktury tradycyjnej na system e-fakturowania nie wpłynęło na ilość informacji przekazywanych na fakturze. Struktura faktury ustrukturyzowanej składa się bowiem z elementów obowiązkowych wynikających z przepisów ustawy o VAT oraz Dyrektywy 2006/112/WE (w tym m.in. imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy, NIP podatnika, NIP nabywcy – o ile działa on w charakterze podatnika – towarów lub usług, datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi, nazwę (rodzaj) towaru lub usługi, kwotę należności ogółem) i fakultatywnych.

Wprowadzenie elementów fakultatywnych umożliwia zawarcie w fakturze ustrukturyzowanej danych specyficznych dla poszczególnych branż, a także elementów powszechnie występujących w obrocie gospodarczym, w szczególności warunków zawarcia transakcji. Elementy fakultatywne zostały wprowadzone w odpowiedzi na postulaty rynku, zgłaszane w trakcie szerokich konsultacji i spotkań.

Zakres danych (tych obligatoryjnych) na fakturze ustrukturyzowanej nie ulega zmianie, natomiast zmianie ulegnie sposób dostępu do nich. W obligatoryjnym KSeF administracja będzie miała dostęp do danych z faktury praktycznie w czasie rzeczywistym oraz będzie mogła przetwarzać te dane w ujęciu indywidualnym (wobec konkretnego podatnika), jak i globalnym (na całej bazie danych e-Faktur). Obecnie nie istnieje tak szybki dostęp do danych z faktury. JPK_VAT zapewnia tylko dostęp częściowy oraz z opóźnieniem. Obecnie chcąc zweryfikować dane z faktur organy KAS są zmuszone wezwać podatnika, aby okazał konkretne faktury – jeśli podatnik wystawia faktury w postaci elektronicznej będzie wezwany o przedstawienie faktur w formie pliku JPK_FA, tj. informacji z faktur w postaci ustrukturyzowanej. Wymaga to jednak zaangażowania podatnika w proces przetwarzania i agregowania danych z faktur nawet wystawianych w dotychczasowej postaci elektronicznej – w celu przedstawienia danych w formie ustrukturyzowanej, a w przypadku faktur wystawianych w innej postaci - weryfikacji (nawet wstępnej) poprawności danych zawartych w fakturze. W opcjonalnym KSeF jedną z zachęt dla podatników jest wyłączenie konieczności przekazywania, na żądanie organów podatkowych, faktur ustrukturyzowanych. Organy mają w ściśle określonych sytuacjach dostęp do danych szczegółowych faktur ustrukturyzowanych.

W obligatoryjnym KSeF, w kontynuacji koncepcji opcjonalnego KSeF, organy KAS także będą miały bezpośredni dostęp do szczegółowych informacji zawartych w fakturach – bez konieczności dodatkowego angażowania podatnika.

Dostęp do danych szczegółowych z faktur ustrukturyzowanych będzie możliwy w ściśle określonych sytuacjach – tj. w toku czynności kontrolnych, sprawdzających, w trakcie postępowania podatkowego oraz w celu prowadzenia działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej dotyczącej zjawisk pozostających we właściwości Krajowej Administracji Skarbowej (KAS), jak również dla efektywniejszej analizy ryzyka, do których KAS zobowiązana na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o *Krajowej Administracji Skarbowej* (Dz. U. z 2021 r., poz. 422 z późn. zm.). Należy zaznaczyć, że dostęp do danych KSeF będzie reglamentowany i każdorazowo poprzedzony koniecznością złożenia wniosku o nadanie określonych uprawnień w systemie dla wskazanego pracownika KAS. Akceptacja dostępu do tego rodzaju danych będzie wymagała zgody przez kierownika jednostki wnioskującej i warunkowana będzie realizacją określonych zadań służbowych przez pracownika. Każdorazowy wgląd do danej faktury przez uprawnionego pracownika będzie na bieżąco monitorowany w systemie, opatrzony dodatkowo wyraźnymi zgodami przełożonych – po uprzednim uzasadnieniu celu poboru danych oraz będzie cyklicznie audytowany.

W szczególności KSeF posiada funkcjonalność pozwalającą na weryfikowanie czy dany podmiot lub osoba fizyczna jest uprawniona do wystawiania faktur. Podatnik będzie miał możliwość nadania uprawnień do wystawiania faktur za pośrednictwem KSeF w swoim imieniu (np. dla swojego pracownika). W przypadku próby wprowadzenia do systemu faktury przez podmiot nieuprawniony, zostanie ona automatycznie odrzucona wraz z odpowiednim komunikatem.

Jak w opcjonalnym KSeF, faktury ustrukturyzowane będą przechowywane w KSeF przez okres 10 lat, licząc od końca roku, w którym zostały wystawione. Ten sposób przechowywania faktur spowoduje zmniejszenie kosztów i obciążeń dla podatników, ponieważ nie będą oni musieli osobno przechowywać i archiwizować faktury ustrukturyzowane we własnym zakresie. Z drugiej strony funkcjonalność ta ułatwi kontrolę dokumentacji podatkowej przez organy skarbowe, dzięki czemu podatnicy nie będą obciążeni koniecznością jej udostępniania na żądanie organu.

Założenia docelowego fakturowania w KSeF zostały rozszerzone o ustalenie postępowania podatników na wypadek awarii

(przejsiowej niedostępności) systemu, a także w sytuacji braku możliwości wystawienia faktur przy użyciu KSeF na wypadek zdarzeń powodujących zaprzestanie funkcjonowania systemów IT.

Jako narzędzie pomocnicze dla podatników, a także dla administracji podatkowej, w celu weryfikacji podmiotów zobowiązanych do wystawiania faktury w KSeF, proponuje się wprowadzenie zmian do wykazu podatników (White Lista). Prowadzony przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w postaci elektronicznej wykaz podmiotów będzie zawierał dodatkowo informację, czy podmiot jest lub nie jest obowiązany do wystawiania faktur w Krajowym Systemie e-Faktur.

Szacuje się, że obligatoryjny system KSeF będzie obsługiwał ponad 2,5 mld ustrukturyzowanych e-faktur rocznie.

Przewiduje się, że podatnicy poniosą pewne koszty wprowadzenia obowiązkowego KSeF, związane głównie z koniecznością dostosowania ich systemów księgowych, natomiast koszt wystawienia faktury z wykorzystaniem KSeF będzie bardzo niski. Niezależnie od tego, planuje się wprowadzenie szeregu środków mających na celu złagodzenie ewentualnych kosztów jakie miałiby ponieść podatnicy w związku z przejściem na e- fakturowanie, wśród których wymienić można:

- usługa przechowywania oraz archiwizacji faktur zapewniona przez administrację;
- brak konieczności drukowania faktur oraz ich ręcznego wprowadzania do systemów księgowych;
- brak możliwości zgubienia faktury;
- zwiększenie szybkości wymiany danych w kontaktach między kontrahentami – wystawiona faktura będzie udostępniona dla odbiorcy przez administrację praktycznie w czasie rzeczywistym;
- ustrukturyzowany jednolity wzór faktury pozwoli na automatyzację procesów księgowych, co w konsekwencji przełoży na oszczędność czasu pracowników, który można wykorzystać w innych obszarach prowadzenia działalności;
- wprowadzenie automatyzacji w procesie księgowania zredukuje liczbę pomyłek przy ręcznym wprowadzaniu danych;
- obowiązki podatkowe oraz sprawozdawcze zostaną znacząco uproszczone (np. rezygnacja z wystawiania duplikatów faktur czy posiadania dokumentacji potwierdzającej uzgodnienie warunków korekty podstawy opodatkowania);
- zmniejszenie liczby czynności sprawdzających oraz kontroli prowadzonych przez administrację skarbową;
- szybsze zwroty podatku VAT wpłyną korzystnie na płynność finansową, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw;
- wzrost pewności nabywcy, że faktura została wystawiona przez podmiot uprawniony.

Za sprawą powyższych funkcjonalności w dłuższej perspektywie korzystanie z KSeF przyczyni się do zmniejszenia kosztów przedsiębiorców związanych z obsługą procesu fakturowania.

Projekt zawiera również zmiany w innych aktach prawnych. Zmiany te będą miały charakter dostosowujący.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

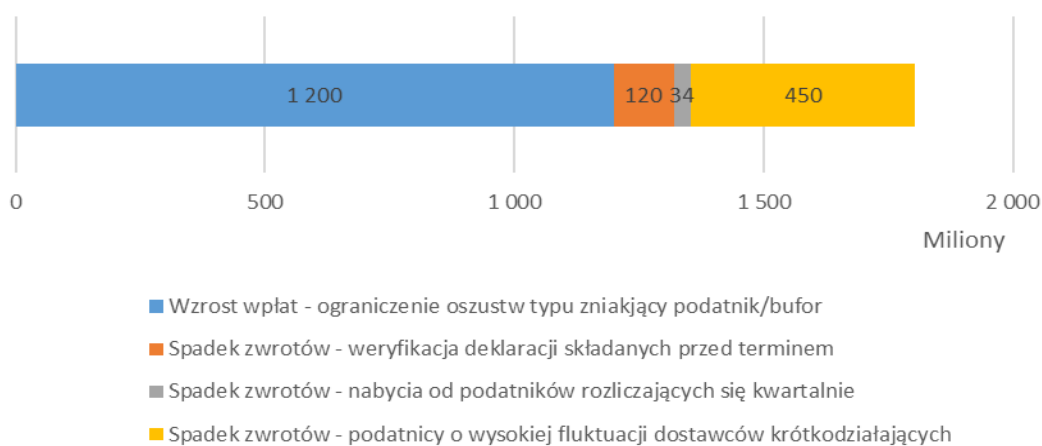
Od 2004 r. we Włoszech funkcjonują przepisy dotyczące fakturowania elektronicznego. Pod koniec 2007 r. wprowadzono przepisy przewidujące obowiązkowe fakturowanie elektroniczne w sektorze publicznym (B2G). Na potrzeby tego fakturowania utworzono System wymiany Sistema di interscambio, (SdI) – platformę służącą przesyłaniu faktur elektronicznych do podmiotów publicznych. System rozwijano stopniowo – obowiązek fakturowania elektronicznego wprowadzono w życie etapami w latach 2014 i 2015. Celem zwalczania oszustw podatkowych poprzez promocję fakturowania elektronicznego od 1 stycznia 2017 r. udostępniono SdI na potrzeby fakturowania między podmiotami prywatnymi (sektor B2B oraz B2C).

Portugalia wprowadziła obowiązek raportowania danych dotyczących faktur wraz z danymi z ksiąg podatkowych w 2007 r. Regulacje te zostały wprowadzone w oparciu o SAF-T (Standard Audit File for Taxes Purposes) zaproponowany przez OECD w 2005 r.

Hiszpania wprowadziła obowiązek stosowania fakturowania elektronicznego w administracji publicznej w 2015 r. Miało to na celu promowanie rozpowszechniania i dystrybucji fakturowania elektronicznego oraz poprawę wymiany faktur między instytucjami rządowymi a przedsiębiorcami. Faktury są przekazywane w określonym formacie z wykorzystaniem podpisu elektronicznego. Transmisja odbywa się za pomocą platformy zwanej Punto General de Entrada de Facturas Electrónicas (FACe). W 2018 roku, platforma została rozszerzona o fakturowanie B2B pod nazwą FACeB2B69. Przedsiębiorstwa, które są podwykonawcami, w przypadku zamówień sektora publicznego oraz wystawiają faktury na kwotę powyżej 5.000 euro, są zobowiązane do korzystania z tej platformy. Inne hiszpańskie przedsiębiorstwa mają możliwość dobrowolnego korzystania z FACeB2B.

Źródła finansowania	<p>Projekt będzie miał wpływ zarówno na dochody, jak i wydatki budżetu państwa. Nie będzie miał wpływu na dochody JST.</p> <p>I. Wpływ projektu na dochody budżetu państwa.</p> <p>Szacuje się, że wprowadzenie obowiązku e-fakturowania może skutkować dodatkowymi dochodami budżetu państwa z tytułu podatku VAT w kwocie 1,8 mld zł w pierwszym roku obowiązywania nowego rozwiązania. W latach kolejnych z uwagi na utrzymywanie się efektu uszczelnienia systemu podatkowego dochody wynikające z tego rozwiązania będą stopniowo maleć.</p> <p>Skrócenie terminu zwrotu podatku VAT z 60 dni do 40 dni może przyczynić się do przesunięcia dochodów z VAT w czasie.</p> <p>II. Wpływ projektu na wydatki budżetu państwa.</p> <p>Szacuje się, że wydatki w związku z KSeF będą na poziomie ok. 23 mln zł w pierwszym roku obowiązywania regulacji. Przyjęcie określonych założeń pozwoliło oszacować roczny przyrost danych w perspektywie 10 lat, co bezpośrednio przekłada się na wielkość powierzchni dyskowej niezbędnej do ich przechowywania. Ponadto, na podstawie wiedzy eksperckiej oraz uwzględniając dotychczasowe obciążenie infrastruktury eksploatowanej dla wersji fakultatywnej KSeF, wyliczono potrzebną moc obliczeniową, która pozwoli obsłużyć zakładany wolumen faktur w wersji obowiązkowej systemu.</p> <p>W zakresie KSeF realizacja projektowanych zadań, co do zasady, odbywać się będzie w ramach rezerwy celowej pn. „Dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych, w tym środki na odbudowę dochodów budżetu państwa i zadania związane z poprawą finansów publicznych” (część 83, poz. 44).</p>
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>I. Omówienie wpływu projektu na dochody budżetu państwa.</p> <p>System KSeF</p> <p>Szacując skutki finansowe projektu przyjęto założenie, że wprowadzenie obligatoryjnego systemu e-fakturowania będzie kolejnym działaniem uszczelniającym polski system podatkowy, obok istniejących obecnie rozwiązań takich jak: pakiet paliwowy, SENT, JPK_VAT, STIR czy kasy online. Charakter uszczelniający obligatoryjnego e-fakturowania będzie związany m.in. ze skróceniem czasu dostępu do danych analitycznych oraz możliwością bieżącego monitorowania transakcji. Możliwa będzie analiza zdarzeń gospodarczych jeszcze przed terminem wskazanym dla składania deklaracji podatkowych. Wprowadzenie raportowania w czasie zbliżonym do rzeczywistego zwiększa możliwości w zakresie skrócenia czasu wykrycia i zwalczania oszustwa podatkowego.</p> <p>Podstawowym źródłem informacji niezbędnym do właściwego typowania podejrzanych transakcji jest informacja o transakcjach dokumentowanych fakturami. Minimalny zakres informacji znajduje się obecnie w ewidencji VAT, przesyłanej w formie JPK_VAT. Pozyskanie dodatkowych informacji w szczególności o przedmiocie transakcji, pozwoli zwiększyć efektywność prowadzonych analiz, które w istotnym zakresie będą mogły zostać zautomatyzowane i zcentralizowane.</p> <p>Posiadanie informacji o towarach występujących w obrocie objętym oszustwami podatkowymi pozwala na reakcję stanowiącą zarazem ochronę wolnej konkurencji w danym obszarze. Szybszy dostęp do tych informacji pozwoli również zbudować o wiele skuteczniejszy system zarządzania i kontroli podatku VAT, efektywnie identyfikować przestępcze łańcuchy transakcji oraz eliminować proceder wystawiania pustych faktur na o wiele wcześniejszym niż obecnie etapie.</p> <p>Szacuje się, że szybszy dostęp do danych analitycznych oraz wprowadzenie automatyzacji w ich analizie pozwoli zwiększyć wpływy budżetowe o ok. 1,8 mld zł rocznie. Poniżej na wykresie przedstawiono źródła dodatkowych wpływów budżetowych.</p>

Dodatkowe roczne wpływy budżetowe: e-faktury

Szacując dodatkowe wpływy budżetowe przyjęto, że:

1. Ograniczona zostanie skala oszustw podatkowych typu znikający podatek lub bufor (dodatkowe dochody z tego działania oszacowano na 1,2 mld zł rocznie)

Realizacja tego celu będzie możliwa nie tylko dzięki udoskonalonym algorytmom typującym i przyspieszeniu działań kontrolnych, ale również w wyniku powszechnego efektu prewencyjnego, wynikającego z przekonania, iż faktury obrazujące zdarzenia gospodarcze, są widoczne przez organy skarbowe natychmiast po ich wystawieniu.

Działania silnie oddziałujące na skalę oszustw takie jak JPK_VAT, STIR wywołują spadek obrotu buforowego od około 30% do blisko 50%. Można się spodziewać, że szczegóły transakcji w zakresie towaru i związana z tym szybkość raportowania wywoła podobny skutek. Opierają się na dostępnych danych ustalono, że poziom obrotu buforowego wynosi około 4,36 mld zł. Przewiduje się, że w wyniku wprowadzenia e-fakturowania może nastąpić spadek obrotu buforowego od 30-45% do poziomu odpowiednio: od 3 mld zł do 2,4 mld zł. Podatek VAT od takich transakcji wynosi odpowiednio od około 700 mln do 550 mln złotych.

Średnio w łańcuchu transakcji objętych oszustwami VAT występują dwa bufory co oznacza, że korzyści dla budżetu wynikające z samego wprowadzenia dodatkowego obowiązku w zakresie raportowania szczegółów faktury wynoszą od 350 mln zł do 275 mln zł kwartalnie. Przyjmując ostrożny próg 300 mln zł na kwartał, roczny skutek oszacowano na 1,2 mld zł.

Nastąpi spadek zwrotów podatku w wyniku weryfikacji transakcji składanych przed terminem (dodatkowe dochody z tego działania oszacowano na 0,12 mld zł rocznie)

Pomimo ogromnej poprawy możliwości analitycznych dzięki danym ze STIR i JPK-VAT, występują ograniczenia weryfikacji dla podatników występujących o zwrot podatku VAT, którzy składają deklarację przed terminem ustawowym.

Dla deklaracji z żądaniem zwrotu składanych przed terminem, możliwość weryfikacji poprawności jest bardzo ograniczona dla przypadków, kiedy dostawcy złożą JPK i deklaracje VAT-7 w terminie ustawowym.

Podatnicy składający deklarację kwartalną stanowią około 10%, zatem w skali roku, występuje ograniczona możliwość weryfikacji dla zwrotów o łącznej wartości od 2,75 mld zł do 5,4 mld zł.

Przy założeniu wykrycia nieprawidłowości na poziomie błędu statystycznego (3%), oszczędności w zakresie ograniczenia skali nienależnych zwrotów szacuje się na: od ok. 82,5 mln do ok. 162 mln zł. W szacunkach dodatkowych dochodów budżetowych, ze względów ostrożnościowych, przyjęto wartość średnią dla ww. kwot tj. 122 mln zł.

2. Nastąpi spadek zwrotów podatku w wyniku weryfikacji podatników deklarujących zwrot podatku, dokonujących nabycia od podatników rozliczających się kwartalnie (dodatkowe dochody

z tego działania oszacowano na 0,034 mld zł rocznie)

Działanie ma na celu ograniczenie niezgodności w częstotliwości rozliczeń dostawców i odbiorców.

Dla czwartego kwartału 2019 r., obrót deklarowany kwartalnie wyniósł około 2,24% sumy łącznych obrotów deklarowanych w VAT. Pomimo, że wartość ta mieści się w granicach błędu statystycznego, stanowi wartość ponad 38 mld zł. Oznacza to, że około 7-8 mld zł podatku odliczanego przez nabywców od tej grupy, napotyka na trudności analityczne związane z tym, że nabywca wykazuje fakturę zakupu o wiele wcześniej aniżeli dostawca fakturę sprzedaży.

Aby określić skalę zjawiska, zbadano, czy w 4 kwartale 2019 roku występują podatnicy deklarujący kwoty do zwrotu, dla których podatek naliczony pochodzi od dostawców rozliczających się kwartalnie w wysokości niewspółmiernie wysokiej (badano wariant powyżej 25% i 50% łącznej wartości podatku naliczonego) w stosunku do odsetka obrotu krajowego realizowanego przez podatników rozliczających się kwartalnie (2,24%).

Przy założeniu wykrycia nieprawidłowości na poziomie błędu statystycznego (3%) oszczędności w zakresie ograniczenia skali nienależnych zwrotów oszacowano na od ok. 19,5 mln do ok. 48 mln zł. Wartość średnia dla ww. kwot wynosi około 33,7 mln zł i taką wartość przyjęto jako prognozowane dodatkowe dochody budżetu.

Nastąpi spadek zwrotów podatku w wyniku weryfikacji podatników o wysokiej fluktuacji dostawców, krótko działających na rynku (dodatkowe dochody z tego działania oszacowano na 0,45 mld zł rocznie) Dla podatników działających w otoczeniu nieustannie zmieniających się dostawców zwłaszcza o cechach tj.: krótki czas działania oraz zakończenie działalności po tym czasie, czas dostępu do informacji jest kluczowy. Zwroty występujące w tej grupie należy traktować jako wysoce ryzykowne, w związku z czym dla szacowania potencjalnych dodatkowych wpływów uwzględnia się całą wartość. Dla deklaracji za 2019-12 wartości te wynoszą: 41,2 mln zł (35,2 mln zł w VAT-7 i 6 mln zł w VAT-7K). Tym sposobem skala potencjalnych uszczupień w skali roku może wynieść ok. 450 mln zł.

Z uwagi na utrzymujący się efekt uszczelnienia szacując skutki dla wyżej wymienionych działań (1-4) na lata 2026-28 przyjęto założenie, że wyniosą one nie więcej niż 80% dochodów z 2025 r., zaś na lata 2029-33, iż wyniosą one nie więcej niż 70%.

II. Omówienie wpływu projektu na wydatki budżetu państwa.

System KSeF

Szacunki wydatków w związku z wdrożeniem KSeF zostały wyliczone na podstawie przyjętych założeń odnośnie:

- oszacowania ilości faktur globalnie wystawianych w Polsce, w kolejnych latach przyjęto uśrednioną wartość roczną, zakładając niewielki wzrost w przeciągu 10 lat względem bazowego 2021 r.;
- stopnia wykorzystania KSeF przez podatników w danym roku. Do czasu wprowadzenia obligatoryjności systemu w kolejnych latach przyjęto współczynniki 10% przyrostu faktur, następnie 20% rynku;
- eksperckiego oszacowania średniej wielkość (w KB) faktury po skompresowaniu.

Przyjęcie powyższych założeń pozwoliło oszacować roczny przyrost danych w perspektywie 10 lat, co bezpośrednio przekłada się na wielkość powierzchni dyskowej niezbędnej do ich przechowywania. Ponadto, na podstawie wiedzy eksperckiej oraz uwzględniając dotychczasowe obciążenie infrastruktury eksploatowanej dla wersji fakultatywnej KSeF, wyliczono potrzebną moc obliczeniową, która pozwoli obsłużyć zakładany wolumen faktur w wersji obowiązkowej systemu. Skalując ją, wzięto pod uwagę również krytyczność systemu z punktu widzenia ciągłości pracy przedsiębiorców.

W perspektywie 10-letniej uwzględniono roczne koszty związane z utrzymaniem ciągłości gwarancji sprzętu i jego wymiany po 5 latach, aby wyeliminować ryzyko eksploatacji przestarzałego sprzętu. Założenia biznesowe oraz aplikacja wymagają zapewnienia również niezbędnych

składników oprogramowania (licencje na systemy operacyjne, silniki bazodanowe, wirtualizacja, backup – zabezpieczenie danych, hadoop), jak również koszty zapewnienia niezbędnego sprzętu informatycznego dla pracowników komórek analitycznych. Pozwoli to na zwiększenie efektywności prowadzonych analiz oraz pełną obsługę ustrukturyzowanych faktur elektronicznych.

Roczne koszty poszczególnych pozycji wyliczono, posilując się średnimi cenami przetargowymi dla przeprowadzanych postępowań, jednak realnym ryzykiem, biorąc pod uwagę sytuację geopolityczną, jest gwałtowny wzrost kursów walut, a co za tym idzie cen komponentów sprzętowych oraz oprogramowania.

Mając na uwadze krytyczność systemu dla resortu finansów oraz dla całej gospodarki, w kalkulacji budżetu uwzględniono również coroczne koszty utrzymania systemu przez Centrum Informatyki Resortu Finansów /24 godziny na dobę 7 dni w tygodniu/.

Tym samym w procesie kalkulacji uwzględniono w szczególności:

- monitoring i wsparcie techniczne 24 godziny na dobę w ramach pierwszej i drugiej linii wsparcia dla wszystkich komponentów systemu we wszystkich dostępnych środowiskach (testowe zewnętrzne, pre-produkcyjne, produkcyjne),
- zapewnienie 24-godzinnych dyżurów telefonicznych,
- potrzebę utrzymywania ośrodka zapasowego,
- cykliczną potrzebę rozbudowy i wymiany infrastruktury.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0 2023	1 2024	2 2025	3 2026	5 2028	10 2033	<i>Łączni e (0- 10)</i>
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny z dnia 17.06.2022r.)	duże przedsiębiorstwa sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	<p>Projekt będzie pozytywnie oddziaływał na przedsiębiorstwa. Wykorzystanie rozwiązań cyfrowych zwiększa zakres i ułatwia realizację zadań administracji podatkowych, przyczyniając się do obniżenia obciążeń i kosztów zarówno po stronie przedsiębiorstw, jak i samej administracji. Transformacja cyfrowa jest również kluczowym czynnikiem ograniczającym obowiązki sprawozdawcze, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw, m.in. za sprawą umożliwienia ponownego wykorzystywania raz pozyskanych informacji.</p> <p>Docelowy KSeF:</p> <p>Dzięki temu zniesione zostaną również wymogi dotyczące m.in. duplikatów faktur czy posiadania dokumentacji, z której wynika, że sprzedawca uzgodnił z nabywcą warunki obniżenia podstawy opodatkowania. Po wprowadzeniu projektowanych regulacji zmianie ulegnie m.in. proces wystawiania oraz odbierania faktur jak również nastąpi: zamiana dokumentów papierowych i elektronicznych (np. PDF) na dane cyfrowe; brak konieczności drukowania, przesyłania dokumentów pocztą oraz ich archiwizowania, ponieważ przechowywanie oraz archiwizacja faktur będą zapewnione przez Szefa KAS. Wprowadzony zostanie elektroniczny oraz zautomatyzowany obieg faktur pomiędzy przedsiębiorcami, nie będzie konieczności ręcznego rejestrowania faktur w systemach finansowo-księgowych. Nastąpi automatyzacja procesu księgowania faktur w systemach finansowo-księgowych. KSeF zapewni przedsiębiorcom zwiększenie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego – konieczność posiadania określonych uprawnień do korzystania z KSeF oraz</p>						

		<p>wymóg uwierzytelnienia i autoryzacji w kontekście danego przedsiębiorcy. Uprości czynności kontrolne, ponieważ nie będą musieli oni przysyłać na żądanie organów podatkowych struktury Jednolitego Pliku Kontrolnego dla Faktur (JPK_FA). Dane te będą automatycznie dostępne dla organów KAS.</p> <p>Jednocześnie po stronie podatników będzie istniała konieczność dostosowania systemów finansowo-księgowych do proponowanych zmian. Wydatki do poniesienia przez przedsiębiorców przed wprowadzeniem rozwiązania – czyli głównie koszty dostosowania używanych systemów informatycznych do nowych rozwiązań, będą w głównej mierze zależały od wielkości danego przedsiębiorcy oraz tego, czy zmian wymagać będzie jedynie system księgowy/fakturowy czy całym system zarządzania przedsiębiorstwem. Można założyć, że koszty te wyniosą od zera zł – dla tych przedsiębiorców, którzy zechcą skorzystać z darmowych narzędzi przygotowanych przez Ministerstwo Finansów w ramach modernizacji aplikacji e-mikrofirma oraz udostępnionej aplikacji KSeF. Darmowe narzędzia oferowane przez administrację powinny wyeliminować, lub istotnie ograniczyć koszty przedsiębiorców z sektora MŚP związane z wdrożeniem obowiązkowego KSeF. W efekcie u podatników, koszt wdrożenia KSeF będzie zależny od wielu czynników i wyniesie od 0 zł do kilku tysięcy. A u podatników, zwłaszcza u bardzo dużych podmiotów, którzy w prowadzonej działalności gospodarczej używają bardziej złożonych systemów informatycznych, w przypadku potrzeby/konieczności aktualizacji używanych systemów typu ERP koszt może być wyższy i wynieść kilkaset tysięcy złotych do kilku milionów. Z tym, że aktualizacja systemów ERP u tych podatników powinna przyczynić się – dzięki wdrażanemu obowiązkowemu KSeF – do optymalizacji procesów biznesowych, co również powinno przełożyć się na bardziej długofalowe korzyści u tych przedsiębiorców.</p> <p>Proponowane rozwiązanie początkowo może wpłynąć na zwiększenie kosztów u podatników w związku z wdrożeniem elektronicznego fakturowania oraz dostosowaniem systemów informatycznych do proponowanych zmian. Oszczędności jakie daje fakturowanie elektroniczne, przewyższają jednak koszty wdrożenia, w szczególności w dłuższej perspektywie. Wprowadzenie proponowanego rozwiązania przyczyni się w dłuższej perspektywie do uproszczenia rozliczeń podatkowych oraz do mniejszego obciążenia podatników w kontaktach z administracją. Można spodziewać się również korzystnego wpływu projektowanej ustawy na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym w szczególności na funkcjonowanie przedsiębiorców w dobie cyfrowej rewolucji.</p>
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	<p>Zwiększenie zaufania obywateli do administracji skarbowej poprzez zmniejszenie obciążeń regulacyjnych (ograniczenie dokumentów w formie papierowej), a także zmniejszenie uciążliwości kontroli dla podatników.</p> <p>Projektowane regulacje nie wpłyną na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.</p>
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		<p>Z uwagi na charakter projektowanych przepisów ustawy przewiduje się, że projekt pozytywnie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców. Wprowadzenie obligatoryjnego e-fakturowania zmniejszy koszty przedsiębiorców związane z obsługą procesu fakturowania (przechowywanie oraz archiwizacja faktur będzie zapewniona przez administrację; brak konieczności drukowania faktur oraz ich ręcznego wprowadzania do systemów księgowych; zwiększy się szybkość wymiany danych w kontaktach między kontrahentami – wystawiona faktura będzie udostępniona dla odbiorcy przez administrację praktycznie w czasie rzeczywistym) oraz pozwoli na automatyzację procesów księgowych, co przełoży na oszczędność czasu pracowników. Wprowadzenie automatyzacji zredukuje jednocześnie liczbę pomyłek przy ręcznym wprowadzaniu danych. Fakturowanie poprzez KSeF zwiększy bezpieczeństwo obrotu gospodarczego (brak możliwości zgubienia faktury oraz dostępu do</p>

	informacji w niej zawartych podmiotom nieuprawnionym; pewność nabywcy że faktura została wystawiona przez podmiot uprawniony; niezakłócony obieg dokumentów w nieprzewidzianych okolicznościach tj. jak epidemia lub inne działanie siły wyższej). Zwiększy się również konkurencyjność podmiotów gospodarczych. Dodatkową korzyścią będzie ochrona środowiska związana z likwidacją faktur papierowych. Natomiast szybsze zwroty podatku VAT miałyby bardzo pozytywny wpływ na płynność finansową, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Zakłada się, że wdrażane rozwiązanie w zakresie docelowego KSeF przyczyni się do uproszczenia samego procesu kontroli rozliczeń u przedsiębiorców, z uwagi na możliwość zdalnego monitorowania przez organy KAS obrotu dokumentowanego fakturami, co pozytywnie wpłynie na zmniejszenie liczby dokumentów, zmniejszenie liczby procedur oraz skrócenie czasu na załatwienie sprawy.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy z uwagi na charakter zaproponowanych zmian.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	--

Omówienie wpływu	<p>Wprowadzenie obowiązku wystawiania e-faktur będzie miało pozytywny wpływ na środowisko, ponieważ ograniczy wystawianie faktur w postaci papierowej.</p> <p>Wprowadzenie e-faktur wpłynie również na cyfryzację przedsiębiorstw.</p>
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się, że ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Projektowane rozwiązanie jest następnym krokiem w – trwającym od 2016 r. – procesie uszczelniania polskiego systemu poboru podatku VAT i ma charakter uzupełniający w stosunku do wprowadzonych już rozwiązań. Z uwagi na powyższe nie planuje się ewaluacji efektów wprowadzonego rozwiązania w oderwaniu od poprzednich rozwiązań uszczelniających. Rozwiązania te powinny być bowiem oceniane jako całość, a poszczególne elementy uszczelniania dawać będą efekt synergii.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak załączników.